

Herrer, der findes oppe i Vendsyssel en By, som hedder Saltum. Saa vidt jeg ved, er dette Navn ikke optaget som Slægtsnavn af nogen som helst Slægt, og derfor tillader jeg mig at benytte dette Navn som Eksempel. Jeg tænker mig da, at der til Byen kommer en Læge; han har et ganske skikkeligt Sen-Navn. Beboerne deroppe have Tilnavne, som de lyde, og som de taltale med, og han finder, at han vil ogsaa gerne have et andet Navn, og han knytter sig til Byen ved at tage Navnet Saltum. Saa forflyttes han, bliver Distriktslæge et andet Sted, og hans Børn faa Navnet Saltum. De se aldrig mere denne Egn, hvor de ere fødte, de komme f. Eks. her til Kjøbenhavn, komme i fremragende Stilling; en bliver f. Eks. Generaltolddirektør, eller Formand for Højres Arbejder- og Vælgerforening, kort sagt, faar en fremragende Stilling, som gør, at Navnet bliver kendt af den justitsministerielle Embedsmand, som skal afgøre Sagen. Saa vil det være umuligt for Indvaanerne af Byen Saltum at faa Navnebevis paa dette Navn, selv om deres Fædre flere Aarhundreder igennem have ejet Jord deroppe og have en Slags Odelsret dertil, selv om de have siddet Slægt efter Slægt fast der, ere knyttede til Stedet og have deres Interesser knyttede dertil; Navnebevis derfor kan man ikke faa; man kan faa Bevilling, naar man vil give 30 Kr. Denne Læge som er kommen dertil, tilhører en nomadiserende Slægt, en Slægt, som snart bor i en Del af Landet, snart i en anden Del; han kan snuppe Navnet, men de, som ere bundne til Stedet, som have haft deres Interesser der gennem Masser af Slægtled knyttede til Stedet, maa efter dette Ændringsforslag ikke benytte Navnet. Se det er det, Udvalgets Flertal har ment ikke at kunne gaa med til. Jeg kan saa meget mindre gaa med til det, som en saadan Fremgangsmaade i Virkeligheden maatte antages at møde Modstand hos den højtærede Minister. I de Bemærkninger, som ledsage Lovforslaget findes følgende: „og med Hensyn til den Ængstelse, som maatte kunne skrive sig fra Hensynet til Bærere af Navne, der tillige ere Stednavne af den ovenanførte Art, bemærkes, at et Navnemonopol ikke skønnes grundet, hvor Navnekilden er af en saa rummelig og for mange lige nærliggende Natur som i disse Tilfælde, og ej heller er ydet ved den hidtil værende Bevillingspraksis“. Den højtærede Minister har her i Tinget ved Sagens 1ste Behandling meget bestemt fremhævet, at den Bevillingspraksis, at man kan faa Bevilling paa at føre

Navne som ere Stednavne, i alt Fald naar man oplyser, at det er Stednavne, og Lovforslaget gaar jo nu blot ud paa enkelte Omraader at fritage Befolkningen fra Omkostningerne ved denne Bevilling. Udvalgets Flertal har ment at maatte fastholde denne Bevillingspraksis, ogsaa naar det blev uden Bekostning, at man fik Lov til at føre et saadant Navn, idet Udvalgets Flertal netop gaar ud fra, at fordi en Person optager et Stednavn, derfor ophører Navnet ikke at være Stednavn; et Stednavn er og bliver et Stednavn, det kan saa optages af een Person eller flere, men det mister ikke sit Præg af Stednavn, hvilket alene fremgaar af den Kendsgerning, at Befolkningen vedbliver at benytte det i Dannelser af Tilnavne til Folk, som komme fra Stedet eller have staaet i Forbindelse med Stedet eller lignende. Altsaa vi have her en Navnekilde, som er af en saa rummelig Beskaffenhed, at den netop fyldestgør det, Ministeren siger til, i Bemærkningerne til Lovforslaget. Det fremgaar af selve Bemærkningerne, der knytte sig til Lovforslaget i Forbindelse med de Ytringer, som faldt fra den højtærede Minister ved Sagens første Behandling, at Stednavne i Øjeblikket kun ere kapitalbeskyttede, de have ikke anden Beskyttelse end Kapitalbeskyttelse, man kan faa et Stednavn, naar man besidder den tilstrækkelige Kapital til at betale Omkostningerne ved Navnets Erhvervelse. Lovforslaget tilsigter nu at ophæve denne Kapitalbeskyttelse for Stednavne, og deri er Udvalgets Flertal ganske enig med den højtærede Justitsminister.

Der findes i vedkommende Ændringsforslag endnu en Sætning nemlig den, at Fortegnelsen ogsaa skal angaa Navne, som indtage en mere fremtrædende Plads i Rigets Historie. Ogsaa her tror jeg dog, at der maatte redigeres om paa det; det er ikke blot § 2 Nr. 1 men ved nærmere Eftersyn viser det sig, at det er hele § 2, det maatte berøre; det henstiller jeg forbigaende til det ærede Medlem for Præstø Amts 1ste Valgkreds. Skulde det lykkes Mindretallet at faa sit Ændringsforslag vedtaget, maatte det jo i alt Fald omarbejdes. Men Udvalgsflertallets Modstand imod at gaa med til dette Ændringsforslag hviler ikke paa en formel Betragtning men paa rent reelle Grunde. Vi ere Modstandere af Ændringsforslaget, fordi det vil indføre et ganske uberegneligt administrativt Skøn, og derved i Virkeligheden ophæve det, som tilsigtes som noget af det bedste ved Lovforslaget. Man behøver blot at læse Ministerens Bemærkninger igennem